

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogiky a logopedie

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Jméno autorky	Bc. Marcela Červinková Kinská						
Název práce	Vývoj komunikačních schopností u dětí CODA						
Studijní obor	N 7506 Speciální pedagogika – P-SMN						
Jméno vedoucího práce	doc. PaedDr. Karel Neubauer, Ph.D.						
Jméno oponenta	Mgr. Tereza Skákalová, Ph.D.						
Rok obhajoby	2015						
Rozsah práce	92 s. vlastního textu						
Počet obrázků	0	Počet tabulek	1	Počet grafů	0	Počet příloh	25
Použitá literatura (počet)	38 knižních zdrojů, dva elektronické zdroje						

Hodnocení obsahové struktury práce

Zhodnocení tématu a cíle práce

Autorka pro svoji závěrečnou práci zvolila téma, které se týká hodnocení vývoje komunikačních schopností u slyšícího dítěte, které má neslyšící rodiče. Toto téma je poměrně tradiční mezi BP a DP obhajovanými na KSpecPL. I když se autorka snaží o dlouhodobé zachycení vývoje jedné dívky, neshledávám v pojetí tématu nic originálního. Jak autorka v DP sama uvádí, „součástí praktické části jsou také rozhovory s dospělými CODA dětmi, a doložení toho, že vývoj CODA dětí není vždy stejný... Hlavním výzkumným cílem práce je porovnání komunikačních kompetencí CODA dětí s normou ve vývoji řeči. Cílem práce je zhodnocení problematiky vývoje řeči dítěte v rodině, ve které nemá dítě adekvátní mluvní vzor...“ Na magisterském stupni studia speciální pedagogiky považuji za smutné, že autorka uvažuje v té rovině, že vývoj dětí je „stejný“ a lze jej přesně poskládat dle vývojových tabulek. Pokud by se autorka danou problematikou zabývala hlouběji, zjistila by, že u této cílové skupiny je prokázán opožděný vývoj řečové komunikace. Z mého pohledu výše uvedené cíle není třeba diplomovou prací dokazovat.

K celkovému zpracování předložené DP mám ještě níže závažné výhrady. Na tomto místě si dovoluji další stěžejní komentář ke zvolenému cíli práce. Autorka se zaměřuje na sledování vývoje konkrétní dívky vyrůstající v neslyšícím prostředí. V úvodní rodinné anamnéze popisuje problematiku rodinné prostředí, avšak s tímto primárním prostředím autorka nic nedělá a zaměřuje se na vytvoření stimulačního programu pro dívku. Z hlediska speciálně pedagogické diagnostiky a intervence toto považuji za zásadní chybu, neboť je zřejmé, že jestliže se neposílí rodičovské kompetence rodičů, vývoj dívky bude nadále ohrožen a nepomůže jí ani ojedinělá stimulace (jestli jsem dobře pochopila, stimulační program byl „aplikován“ jednou ročně v rámci pěti setkání?). Osobně v přístupu autorky spatřuji další tradiční chybu, která velmi často provází jakoukoliv intervenci u osob se sluchovým postižením, a to komunikační bariéru mezi „odborníkem“ a osobou se SP (viz autorčiny komentáře o ztížené komunikaci s matkou dívky).

Z formálního hlediska byl cíl DP naplněn, nepovažuji jej ale za vhodně stanovený a nespátřuji v něm hlubší význam pro praxi oboru. Z lidského hlediska mě mrzí, že rodina byla použita jen jako výzkumný subjekt, ale nedostalo se jí potřebné podpory.

Hodnocení metodologické stránky práce

Práce obsahuje:			
Odbornou literaturu a zdroje	ano	ne	s výhradami
Zahraniční literaturu a zdroje	ano	ne	s výhradami
Přiměřenou odbornou terminologii	ano	ne	s výhradami
Užití kvalitativních metod výzkumného šetření	ano	ne	s výhradami
Užití kvantitativních metod výzkumného šetření	ano	ne	s výhradami
Realizaci originálního metodického postupu	ano	ne	s výhradami
Splnění deklarovaných cílů práce	ano	ne	s výhradami

Hodnocení formálních kritérií práce:

Má práce doporučený rozsah?	ano	ne	s výhradami
Má práce vhodnou grafickou úpravu?	ano	ne	s výhradami
Používá normalizovanou formu citací?	ano	ne	s výhradami
Odpovídá jazyková úroveň práce VŠ pedagogického zaměření?	ano	ne	s výhradami
Je rozsah příloh přiměřený?	ano	ne	s výhradami
Je rozsah literatury a zdrojů přiměřený?	ano	ne	s výhradami

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce:

Práce je v teoretické části zpracována velmi povrchně na to, že se jedná o DP. Autorka sice rozpracovává všechna stěžejní témata, ale pouze v obecné rovině. Nedostává se k jádru problému. Závažným nedostatkem je to, že teoretické kapitoly nejsou psány komparativně. Autorka vychází vždy primárně z jednoho zdroje, nevyužívá aktuální zdroje jako např. odborné články apod. Problematika výchovy slyšících dětí je častým tématem INFO-Zpravodaje, který vydává Centrum pro dětský sluch Tamtam (dříve FRPSP). Z tohoto zdroje autorka nečerpala ani jedenkrát.

Ze zpracování TČ mi vyplývá, že autorka má o problematice pouze schematické znalosti, nereflektuje současné poznatky. Proto také např. může nekriticky citovat následující: „*Jak uvádí Hronová (2005), ve všech případech bude nutná péče prarodičů, kteří mají určitou zkušenost s výchovou dítěte, a budou velkou podporou a pomocí při péči o dítě.*“ atp.

V tomto duchu je bohužel psána celá DP – na základě jedné vlastní zkušenosti autorka problematiku příliš zobecňuje, a proto s obsahem DP nelze souhlasit.

Ve všech kapitolách považuji úvody za nedostatečné (často jsou psány jednou větou).

Nepochopila jsem zařazení kap. 1. 4

Výzkumnou část tvoří případová studie dívky a aplikace stimulačního programu. Případová studie je doplněna dvěma rozhovory s dalšími osobami, které vyrůstaly v neslyšícím prostředí. U rozhovorů, coby doplňkových výzkumných metod, postrádám řádné ukotvení metodologie – co je cílem rozhovorů?? Jaká byla struktura těchto polostrukturovaných

rozhovorů? Rozhovory jsou pouze shrnuty na dvou stranách!, chybí další zpracování těchto informací.

U případové studie je zřejmé, že autorka je konkrétní situací „pohlčena“ až do té míry, že není schopna kritického náhledu na celou situaci (viz výše). Z hlediska metodologie se v této části často objevují subjektivní komentáře autorky, které velmi snižují odbornou kvalitu textu/výzkumu. Na případovou studii navazuje návrh stimulačního programu. Z jeho úvodu a celkového zpracování nevyplývá jasné ukotvení – proč byly zvoleny právě tyto konkrétní aktivity?, z čeho autorka při jeho tvorbě vycházela?... U jednotlivých aktivit autorka pouze popisuje, jak probíhala realizace, a hodnotí, co a jak dívka splnila. V textu jsem nenalezla hlubší srovnání vývoje dívky s „normou“ (to vyplývá i z nedostatečného zpracování teoretické kapitoly o vývoji dítěte v předškolním věku). V případové studii také postrádám informace o komunikaci dívky ve znakovém jazyce a jejím vývoji. I když je výzkumná část zpracována rozsáhle, po metodologické a obsahové stránce ji hodnotím jako nedostatečnou.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce:

V práci se vyskytují následující formální nedostatky:

- a) značný výskyt chyb v interpunkci, gramatice a stylistice (již anotace: „s dospělými osobami, které vyrůstali“ ad.; dále považuji za nevhodné užívat termín „dívenka“ v tomto typu práce);
- b) jiný typ písma v číslování stran oproti ostatnímu textu;
- c) chybné psaní pomlček a rozdělovníků;
- d) chybný odkaz na elektronické zdroje – s. 16, 20;
- e) kapitola 6 se v textu vyskytuje 2 x;
- f) u odrážek se správně používá typ číslování „1.“, nebo „a“ (s. 43 ad.);
- g) v textu chybí odkazy na přílohy;
- h) chybný odkaz v textu na elektronický zdroj oproti struktuře citace v závěrečném seznamu zdrojů.

Otázky k obhajobě práce:

Jaké možnosti podpory mají neslyšící rodiče v ČR a v zahraničí při výchově svých dětí?

Výsledné zhodnocení práce a závěrečné posouzení:

Předloženou diplomovou prací bych byla ochotna s výhradami akceptovat jako bakalářskou práci. Na úrovni DP je podle mého názoru předložená práce zpracována nedostatečně a neodpovídá požadavkům kladeným na tento typ prací. Konečné posouzení ponechávám na rozhodnutí zkušební komise dle průběhu obhajoby.

Hradec Králové, 28. 4. 2015

.....
Místo a datum

Tereza Skákalová

.....
Podpis hodnotitele